

*Шевчук Денис Вікторович,
здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня;
Іваненко Тетяна Яківна,
к.е.н., доцент
Миколаївський національний аграрний університет*

УПРАВЛІННЯ ПОТОКОВИМИ ПРОЦЕСАМИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕСУ

У сучасних умовах глобальної конкуренції підприємства стикаються з необхідністю постійного вдосконалення своїх бізнес-процесів. Одним із ключових напрямів підвищення ефективності діяльності є оптимізація логістичних процесів, яка забезпечує зменшення витрат, прискорення обороту ресурсів і підвищення рівня задоволеності споживачів. Логістика перетворюється з допоміжної функції на стратегічний інструмент управління конкурентоспроможністю бізнесу.

Під оптимізацією логістичних процесів розуміють систематичне вдосконалення операцій, пов'язаних із транспортуванням, зберіганням, пакуванням, постачанням та збутом продукції [1]. Головна мета полягає у досягненні максимальної ефективності при мінімальних витратах часу, ресурсів і коштів. Це дає змогу підприємству швидше реагувати на зміни ринку, скорочувати простой та зменшувати логістичні ризики [2].

Логістичні процеси безпосередньо впливають на формування кінцевої вартості товару, тому їх оптимізація є важливим чинником підвищення прибутковості. Витрати на транспортування, зберігання, упаковку та управління запасами можуть становити значну частку у структурі собівартості продукції. Зниження цих витрат без втрати якості обслуговування дозволяє підприємству пропонувати конкурентоспроможні ціни та зберігати стабільні прибутки.

Сучасні тенденції розвитку бізнесу передбачають активне впровадження

цифрових технологій у сферу логістики. Використання інформаційних систем, таких як ERP (Enterprise Resource Planning), WMS (Warehouse Management System) та TMS (Transport Management System), дає змогу інтегрувати всі логістичні функції в єдину систему управління. Це підвищує прозорість процесів, скорочує час на обробку замовлень і знижує ймовірність помилок [2].

Окрему роль відіграє аналітика великих даних (Big Data) у прогнозуванні попиту та плануванні запасів. Завдяки аналізу історичних даних підприємства можуть точніше оцінювати потреби споживачів, запобігати надлишковим запасам і дефіциту продукції. Це підвищує ефективність використання ресурсів і дозволяє уникати фінансових втрат, пов'язаних із нераціональним управлінням запасами [3].

Важливим елементом оптимізації логістики є розвиток партнерських відносин між усіма учасниками ланцюга постачання. Координація дій постачальників, виробників, дистриб'юторів і споживачів сприяє зменшенню затримок, поліпшенню якості доставки та формуванню стійких логістичних мереж. Спільне планування та обмін інформацією між партнерами забезпечують підвищення гнучкості та швидку адаптацію до змін у зовнішньому середовищі [1].

Не менш важливою складовою є оптимізація транспортних маршрутів. Використання сучасних програмних засобів дозволяє розраховувати найкоротші шляхи доставки, враховувати навантаження транспорту, дорожню ситуацію та витрати на паливо. Завдяки цьому підприємства можуть знизити логістичні витрати й одночасно підвищити швидкість та якість обслуговування клієнтів [3].

Підприємства, які активно оптимізують свої логістичні процеси, досягають значних конкурентних переваг. Вони швидше реагують на потреби ринку, ефективніше використовують ресурси та забезпечують стабільність постачань навіть в умовах економічної нестабільності. У результаті такі компанії формують позитивний імідж на ринку та зміцнюють довіру споживачів [2].

Крім того, оптимізація логістичних процесів сприяє розвитку екологічної відповідальності бізнесу. Зниження кількості транспортних рейсів, раціональне використання упаковки та перехід до енергоефективних технологій допомагають мінімізувати негативний вплив на довкілля. Таким чином, логістична оптимізація стає важливим елементом концепції сталого розвитку підприємства [3].

Підсумовуючи, слід зазначити, що оптимізація логістичних процесів є одним із головних напрямів підвищення конкурентоспроможності бізнесу в сучасних умовах. Вона дозволяє підприємствам скорочувати витрати, підвищувати ефективність, забезпечувати стабільну якість обслуговування клієнтів і створювати довгострокові переваги на ринку. Раціональне використання логістичних інструментів сприяє формуванню гнучкої, ефективної та прибуткової бізнес-моделі.

Список використаних джерел:

1. Дудар Т. Г., Волошин Р. В. Основи логістики.
2. Мінакова С., Григорі О. Сучасні методи оптимізації логістичних процесів. *Підприємництво та управління розвитком соціально-економічних систем*. 2023, № 2. – Опубліковано 20 грудня 2023. – URL: <https://purses.zp.edu.ua/article/view/302233> (дата звернення: 11.10.2025)
3. Міжнародна логістика [Електронний ресурс] : ел. підручник / О. М. Сохацька, Р. Є. Зварич, В. М. Панасюк [та ін.] ; за наук. ред. О. М. Сохацької. Тернопіль : ЗУНУ, 2022. 373 с.